

To verdener, to sprog

Erhvervslivet har brug for kunstneres kompetencer. Men de to verdener har svært ved at snakke sammen. Lene Bornemann har droppet en erhvervskarriere for at hjælpe de to forskellige kulturer til at mødes.

Af Thomas Davidsen

KUNSTNERNE RYKKER I DISSE ÅR UD PÅ DE DANSKE VIRKSOMHEDER FOR AT LØFTE KOMMUNIKATIONEN OG VÆRDIERNE - det bliver der i hvert fald talt en del om. Men sandheden er den, at overskrifterne i mediernes om dette nye samarbejde på tværs indtil videre har været mere imponerende end antallet af reelle møder.

Det skyldes, at kunstnerne og erhvervsfolkene har svært ved at... ja, kommunikere, mener Lene Bornemann, der efter en lang karriere i erhvervslejligheden, sidst 7 år som marketingchef i Deloitte og Touche, er sprunget ud og har lavet sit eget firma, Arts in Business.

Hun fik idéen, da hun på et kursus ledet af to kunstnere indså, hvor meget erhvervslivet har brug for den konstruktive provokation, kunstens verden kan tilbyde.

- I erhvervslivet er der kommet så meget fokus på, hvad den enkelte medarbejder vil med sit arbejde og sit liv i det hele taget. At åbne op til de store spørgsmål har kunsten altid været velegnet til, men det har hørt fritiden til. Det er oplagt at bringe kunsten ind på arbejdspladsen og bruge den til at udvikle og forandre.

- Men hvis et samarbejde mellem kunstverdenen og erhvervslivet skal lykkes, må der bygges en bro, for umiddelbart har erhvervsfolk, selv om de er meget åbne overfor nye inputs, svært ved at forstå, når kunst-

nerne snakker om "barnet i dig selv", "at komme ned i kroppen" og "at være i nuet". De vil hellere høre om "effektiv læring". Derfor ryger paraderne op, og så vælger de, selv om de måske er fristede, ikke at springe ud i et samarbejde, siger Lene Bornemann.

Kreativitetens betingelser

Kunst og erhvervsliv er to vidt forskellige verdener i tankegang, ideologi, prioriteter, atmosfære, indretning, tøjstil... i hvad som helst. Lene Bornemann, der har arbejdet mange år i erhvervslivet, ser det som sin mission at placere sig som en bro mellem de to lejre og få dem til at snakke bedre sammen.

- Jeg tror på, at de to verdener kan udrette store ting sammen, hvis blot de får noget hjælp til at forstå hinanden. Kunstnerne skal have hjælp til at beskrive, hvad det er for nogle kompetencer, de kan tilbyde. Og erhvervsfolkene skal, i et sprog de ikke bliver skræmt væk af, have hjælp til at forstå, at kunstnerne virkelig har noget at byde på i forhold til de forandringsprocesser, de gerne vil have sat gang i.

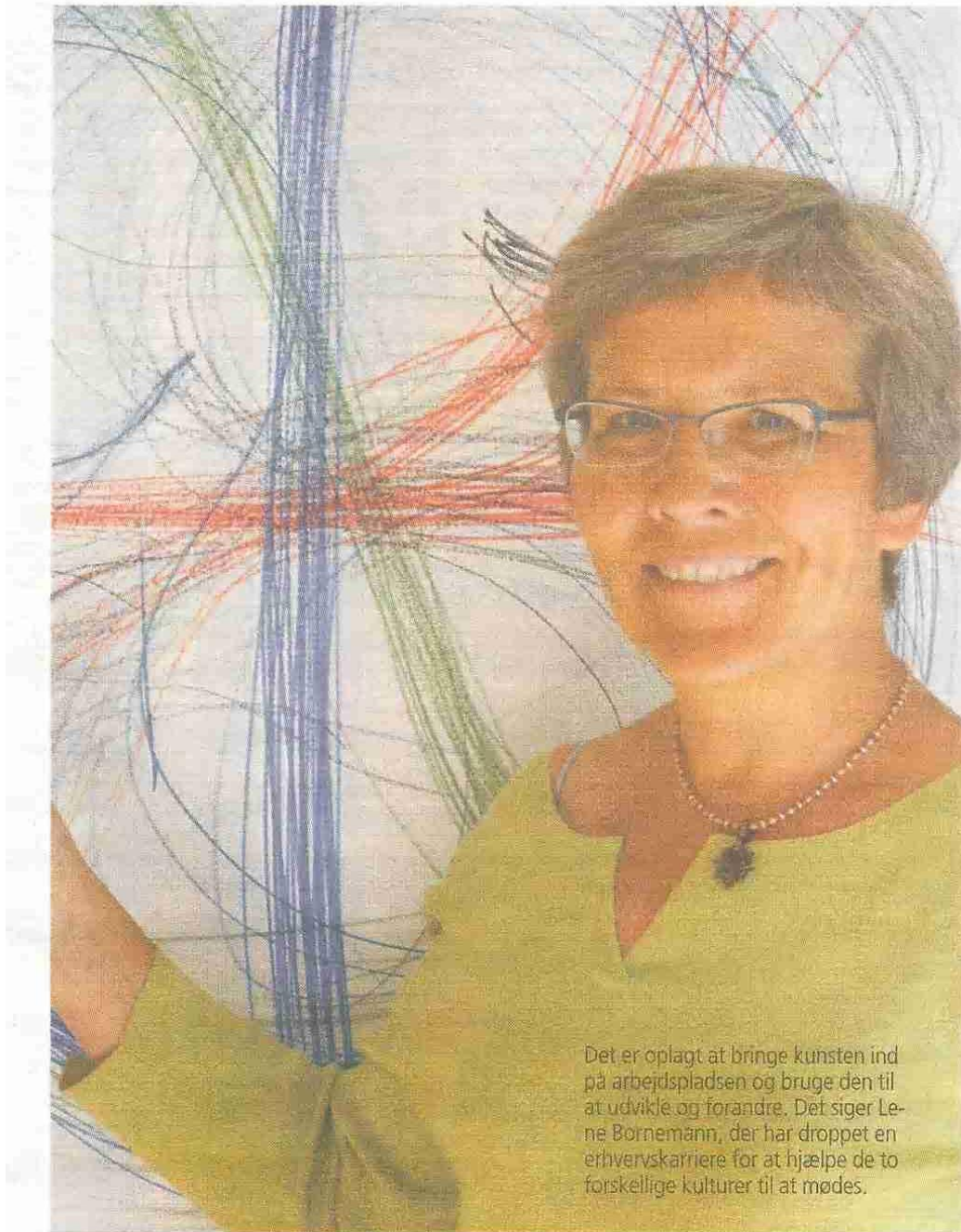
- Det er ikke nødvendigvis nogen helt nem øvelse. I kunsten tales der om sanser, følelser, æstetik, fordybelse... og i erhvervslivet interesserer man sig for udbytte, identitet, resultater og optimering. Det er helt naturligt, at forskellige fag har de-

res forskellige sprog. Advokater har f.eks. en fag-jargon, som er anderledes end forretningsfolks. Men hvor forretningsfolk lærer nogle af termerne inden for juraen på deres uddannelse, indgår der ingen af de kunstneriske begreber i uddannelsen.

- Det er ikke kun sproget, der skiller vandene. Erhvervslivet er præget af økonomer og ingeniørers lineære tankegang. Man tror, at man kan styre resultatet, hvis bare man kender det rigtige input. Kunst er ikke lineær. Kreative processer kan ikke styres og kontrolleres. Men man kan støtte eller hæmme deres udfoldelse. Hvis man vil støtte kreativitet, må man forstå hvad det handler om, og på et dybt plan kende de betingelser kreativiteten stiller.

- Måden at organisere arbejdet på er også forskellig i de to verdener. I mange kunstarter arbejder man med lange forbedelses-faser, som ofte er præget af kaos. Man kommer rundt om mange muligheder, og vælger hvordan opgaven skal løses til sidst. Da de mange muligheder er gennemtænkt i forbedelsesfasen betyder det, at man ikke behøver at bruge ret lang tid til udvikling af løsningen.

- I de fleste erhvervsprojekter går man lige på opgavens løsning med det resultat, at man i løbet af arbejdet kan komme i tvivl og bruge meget tid, når uforudsete nye muligheder dukker op. Det betyder at opgaveløsningen ofte kan være præget af slingrekurs og

Det er oplagt at bringe kunsten ind på arbejdspladsen og bruge den til at udvikle og forandre. Det siger Lene Bornemann, der har droppet en erhvervskarriere for at hjælpe de to forskellige kulturer til at mødes.

mangel på nytænkning. Erhvervslivet kan have stor glæde af at lære at kunne tåle mere kaos, siger Lene Bornemann.

Kroppen med

I erhvervslivet er der sket et skred, hvor der er brug for færre specialiserede roller og flere bredere roller. Det stiller nye krav til medarbejderne.

- De traditionelle kompetenceudviklingsredskaber handler først og fremmest om at træne arbejdsfunktionen. I dag er der i høj grad blevet brug for at udvikle de sociale, personlige, kropslige og sproglige kompetencer, så derfor er der brug for nye redskaber. Kunst

indeholder det hele, fordi de kunstneriske processer kan involvere mennesker. Og de indeholder alle de udfordringer, som dagligdagen på det moderne arbejdsmarked giver.

- Hvis der f.eks. er nogen, der kender til omstillingsparathed, så er det kunstnere. De er hele tiden med i nye projekter, og skal hele tiden omstille sig til nye samarbejdspartnere. Og alle steder bliver de nødt til at koncentrere sig og være til stede i nuet, ellers falder det hele sammen. Det er mere og mere sådan arbejdsmarkedet også ser ud. Det er blevet meget vigtigt, at man i løbet af en arbejdsdag oplever sand tilstede-

værelse, for ellers kører det hele af sted med én.

- Konsulenter af forskellig slags har på udmærket vis været på banen på virksomhederne. Men kunstnerne kan noget andet. De har fat i nogle kompetencer, som det er meget svært at få sat ord på eller en ramme omkring på anden måde end netop gennem den kunstneriske proces. De har meget godt fat i den diffuse, bløde viden, som der er brug for på det moderne arbejdsmarked. Og så har de kroppen, som er en mangelvare i dansk erhvervsliv, med i det de laver, siger Lene Bornemann.